

това, какъ да го ограничатъ? Ако искате, при извѣстното положение на обществото, печатътъ, той е спасителна захлупка. Излишекътъ на неудоволствието, злъчътъ отива въ него... У насъ писателитъ това само и говорятъ, което е за ограничението на това или на друго литературно изправление; мене ми са сгрува че отъ страна на консерваторитъ, това е не съвсѣмъ ловко. Не бива, наистина, да запрѣщаваме да са изказватъ всички който не е съгласенъ съ мене. За властта, ако искате, свободниятъ печатъ е ключъ. Чрезъ него тя знае всичко, има понятие за всичкитъ партии, на прѣсти вижда своитъ врагове и приятели. Въ Швеция, напиримъръ, сѣдятъ крадцитъ специалнитъ сѣдии, а сѣдътъ на присяжнитъ сѣди печатътъ. У насъ, на противъ, грабителитъ и злодѣитъ са ползватъ съ богатата на гласнитъ сѣдъ, а литературата са наказва административно.

И Дѣйствително, въ този сѣщия денъ, при Скобелева прѣдъ мене дойде единъ отъ московскитъ вѣстникари. Азъ на время отидохъ при Лодиженский, русчукскый консулъ, който са бѣше остановилъ тамъ.... Когато азъ са въряхъ при Скобелева, той смѣящъ са ми съобщилъ слѣдующето:

— Знаете ли, у печатътъ нѣма повече злъ врагъ, освѣнь него самийтъ.

— Защо това?

— За това; ето напиримъръ чловѣкъ и ументъ и проевѣтень... А знаете ли, зацо той най главно са спуща възъ Игнатиева.

— За какво?

— За това че той не иска да запрѣти „Голосъ“ и „Русская Мысль.“ Не може правителството да бѣде органъ на този или на други вѣстникъ и да взима на себе си неговата защита.... Ей така ний ще дойдемъ Богъ знае до какво. Колкото са касеа до мене, азъ никога не съмъ хранялъ раздражение противъ печатътъ. Когато той са опълчи противъ мене за парижската рѣчь, азъ счетохъ това много честно и умѣтно отъ неговата страна. Тѣ писахъ по убѣждение, по тѣхному, азъ бѣхъ вреденъ въ данната минута. Ведижъ увѣренъ въ това подло е да са мълчи! Тѣмко тѣй сѣщо както и азъ билъ бихъ напълно увѣренъ, че да замълчахъ въ Парижъ, това не ми направило би честь. Въ силата на това азъ бихъ никога не приемвалъ никакъвъ административенъ постъ. Да бия неприятельтъ въ открито поле е мое дѣло. А да са расправлямъ съ него по полицейски, съмъ слуга покоренъ.